

OBSAH

Úvod

Předmět studie.....	13
Struktura publikace.....	16

Kapitola 1.

Teoretická východiska: stav poznání a konceptuální rámec bádání.....	19
Dosavadní stav empirického poznání ve světě.....	19
Dosavadní stav teoretického poznání ve světě.....	21
Model Ellen Boeren.....	23
Model Ellu Saar a Mari Liis Räis.....	24
Model Jeongwooa Leeho.....	25
Dosavadní stav poznání v České republice.....	28
Cíle práce.....	30
Konceptuální rámec bádání.....	32
Koncept rozhodování aktérů o účasti na NVD.....	33
Koncept sociálních mechanismů.....	34

Kapitola 2.

Metodologické poznámky.....	39
Použitá epistemologie.....	39
Heuristické principy.....	39
Metodologie.....	40
Data.....	41
Analytické metody.....	42
Postup analýz a proměnné reprezentující jednotlivé mechanismy.....	44
Limity realizovaných analýz.....	44

Kapitola 3.

Trendy rozsahu účasti na NVD.....	47
Faktory ovlivňující míru účasti na NVD.....	49

Koncepce zaměřené na hospodářskou produktivitu a stupeň modernizace.....	49
Režim sociálního státu.....	50
Režim utváření dovedností.....	51
Vývoj účasti na NVD v České republice.....	55
Vývoj účasti na NVD v České republice v mezinárodním kontextu.....	60
Vývoj účasti v pracovně a zájmově orientovaném NVD.....	62
Vývoj frekvence účasti na NVD.....	64
Od počítání hlav k počítání hodin.....	65
Pro více lidí, ale v mnohem kratší době.....	67
Když makropřístupy selhávají.....	68
Vývoj účasti na NVD a modernizační teorie.....	68
Vývoj účasti na NVD a režim sociálního státu.....	70
Vývoj účasti na NVD a režim utváření dovedností.....	75

Kapitola 4.

Trendy účastníků NVD.....	79
Vývoj účasti dle věku.....	83
Vývoj účasti dle genderu.....	83
Vývoj účasti dle pracovního statusu.....	84
Vývoj účasti dle dosaženého vzdělání.....	85
Vývoj účasti dle pracovní pozice.....	85
Český vzorec účasti.....	86

Kapitola 5.

Trendy faktorů ovlivňujících účast na NVD.....	91
Nerovnosti v NVD.....	92
Faktory ovlivňující participaci aktérů na NVD.....	93
Věk.....	93
Úroveň dosaženého vzdělání.....	94
Zájem dospělých o další vzdělávání.....	94
Ekonomický status.....	95
Pracovní pozice daná kvalifikací.....	95
Velikost zaměstnavatele.....	95
Pracovní sektor.....	96
Mechanismy v pozadí účasti na NVD (teoretická syntéza).....	97

Vliv sociálních mechanismů na účast v NVD v letech 2011–2016	100
Model pro rok 2011	100
Model pro rok 2016.....	102
Analýza výsledných modelů skrze aplikaci rozhodovacího stromu	103
Empirická proměna faktorů účasti na NVD.....	106

Kapitola 6.

Neoliberalizace, globalizace, individualizace, automatizace a NVD.....	113
Neoliberalizace NVD	114
Kritika „endogenně“ orientovaných makrostrukturních koncepcí účasti na NVD.....	115
Transformační procesy rizikové společnosti a trendy NVD.....	117
Globalizace	118
Automatizace průmyslové výroby	119
Radikalizovaná individualizace	120
Metodologická vsuvka	122
Kontrolované proměnné.....	122
Flexibilizace práce a účast na NVD	124
Automatizace průmyslové výroby a pracovní orientace NVD	126
Individualizace a účast na NVD	128
Marketizace a účast na NVD	132
NVD jako odpověď na prohlubující se rizika neoliberalizované společnosti.....	133

Kapitola 7.

Práh nasycení a limity účasti na NVD	137
Vývoj saturace účasti na NVD	139
Na stopě pachatelů klesající utility.....	141

Kapitola 8.

Trendy ve vývoji motivace k NVD	145
Teoretický rámec motivace k NVD	146
Faktory ovlivňující motivaci k NVD.....	147
Metodologická poznámka.....	149
Proměny motivace k NVD	151
Faktory ovlivňující motivaci k NVD	152
Od mimoprofesionální seberealizace k pracovní orientované motivaci	155

Kapitola 9.

Trendy ve vývoji bariér NVD.....	159
Bariéry ve vzdělávání dospělých.....	159
Mikrosociální faktory a bariéry v účasti na NVD.....	161
Makrosociální faktory a bariéry účasti na NVD.....	162
Metodologická vsuvka	163
Vývoj bariér dle šetření AES 2007–2016	164
Mezinárodní srovnání	166
Vývoj bariér dle šetření VZD-CZ ₂₀₀₅ a Bar-CZ ₂₀₁₅	167
Trendy situačních bariér.....	168
Trendy institucionálních bariér	169
Trendy dispozičních bariér	170
Faktory ovlivňující percepci bariér	171

Kapitola 10.

Závěr	177
Od konsolidujícího se systému k neoliberalizovanému vzorci	178
Neoliberalizace po roce 2011.....	181
Vzorci faktorů ovlivňujících rozhodování o účasti na NVD	183
Vzorec mechanismů ovlivňujících rozhodování o účasti na NVD v letech 1997–2010	183
Vzorec mechanismů ovlivňujících rozhodování o účasti na NVD v letech 2011–2016	187
Český systém NVD versus soudobá teorie celoživotního vzdělávání	192

Vratký triumf	195
----------------------------	-----

Seznam použité literatury	199
--	-----

Abstrakt	225
-----------------------	-----

Vratký triumf: Vývoj účasti na neformálním vzdělávání dospělých v České republice v letech 1997–2016.....	225
--	-----

Abstract	227
-----------------------	-----

A Precarious Triumph: The Development of Participation in Nonformal Adult Education in the Czech Republic in 1997–2016	227
---	-----